

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

«__» _____ 2016 року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Операційні системи на транспорті»

(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

доктора філософії

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

27. Транспорт

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

275 транспортні технології (за видами)

(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

Розроблено та внесено: кафедрою транспортних технологій
(повне найменування кафедри)

Розробник програми: доцент кафедри транспортних технологій, кандидат технічних наук, доцент Калініченко Олександр Петрович
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробника)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри Протокол №   від «   »   201_ р.
(номер) (та дата протоколу)

Завідуючий кафедрою д.т.н., професор _____ Нагорний Є.В.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

«Узгоджено»

Декан факультету транспортних систем
(повна назва факультету, де читається дисципліна)

професор _____ Бекетов Ю.О.
(вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)

«   » _____ 201_ року
(день) (місяць) (рік)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни **«Операційні системи на транспорті»** складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки **доктора філософії** в галузі **27 «Транспорт»** спеціальності **275«Транспортні технології (за видами)»**.

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни **«Операційні системи на транспорті»** є формування у майбутніх фахівців у галузі транспорту теоретичних, практичних та методичних положень щодо визначення функцій операційних систем застосовуваних на різних видах транспорту, процесів планування та управління виконання виробничих програм.

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є педагогічно-адаптована система понять про принципи та методи формування операційних систем на транспорті.

1.3. **Основними завданнями** вивчення дисципліни визначені вимогами освітньо-наукової програми докторів філософії зі спеціальності «275. Транспортні технології (за видами)» і полягають у формуванні у аспірантів сукупності знань, вмінь та уявлень про сутність, методологічні принципи та основні методи розвитку операційних систем на транспорті.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни аспіранти повинні:

знати:

- основні поняття операційних систем на транспорті;
- структуру елементів виробничої стратегії;
- основні етапи процесу прийняття виробничого (сервісного) рішення;
- види виробничих і організаційних структур;
- методи оцінки і вибору виробничих процесів;
- статистичні методи контролю продукції і процесу;
- роль управління виробництвом і операціями на транспорті;
- значення виробничої стратегії, її зв'язки зі стратегією всієї організації;
- умови, в яких приймаються виробничі і сервісні рішення;
- операційний підходи в структурних рішеннях;
- принципи сучасної системи управління якістю;

вміти:

- здійснювати вибір цілей, задач і стратегій виробничої і сервісної діяльності в співвідношенні з загальними цілями і стратегіями організації;
- моделювати процес розробки стратегії виробництва;
- демонструвати систематичне сприйняття та розуміння корпусу знань, які містяться в галузі знань операційних систем на транспорті.
- розробляти організаційні рішення при утворенні партнерств і проведенні реструктуризації;
- застосовувати методи і моделі оцінки якості в сферах виробництва і послуг на транспорті.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна вивчається після вивчення дисциплін «Історія і філософія техніки і технології», «Методи дослідження ефективності складних транспортних систем», «Інтегровані транспортні процеси», «Стратегії розвитку транспорту».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів - 3 Кількість годин - 90	за вибором ВНЗ (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	
Семестр викладання дисципліни	5 (порядковий номер семестру)	5 (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	залік	залік
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	32	8
- практичні, семінарські (годин)	-	-
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- самостійна робота студентів (годин)	58	82
- курсовий проект (годин)	-	-
- курсова робота (годин)	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Сутність операційних систем на транспорті.

Тема 1. Розвиток операційних систем на транспорті.

Загальна характеристика курсу: мета, задачі, проблематика. Значення курсу для підготовки фахівців. Систематика курсу та його зв'язок з іншими дисциплінами. Витоки операційних систем. Організація створення товарів та послуг. Функції операційних менеджерів. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту.

Тема 2. Основи управління операційними системами.

Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. Об'єктивні закономірності управління виробництвом. Операції як види діяльності: виробництво, поставки, транспортування, сервіс, матеріальні погашення. Основні моделі проведення операцій. Операційна система і функція в оптимізації. Операційна система як об'єкт управління, особливості та властивості операційної системи. Класифікація операційних систем.

Тема 3. Операційна стратегія.

Розвиток стратегії операційного менеджменту навколо питань, що вирішуються. Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Стратегії розвитку процесів. Ціль і місія організації. Стратегічні рішення операційного менеджменту. Тактичні рішення операційного менеджменту. Елементи виробничої (сервісної) стратегії. Рішення по товарам і послугам. Структурні рішення. Технологічні рішення. Конкурентні рішення. Рішення по ресурсам. Концепції розвитку виробничої стратегії.

Тема 4. Управління виробництвом і операціями, проектування операційних систем.

Моделі управління виробництвом. Типи виробництва та послуг на транспорті. Специфіка інноваційного виробництва. Відмінність виробництва та сфери послуг. Проектування операційних систем: сутність, цілі та етапи. Склад критеріїв та факторів проектування операційної системи. Системний підхід до розробки операцій.

Розділ 2. Управління операційними системами на транспорті.

Тема 5. Методи прийняття рішень в операційному менеджменті.

Інструменти прийняття рішень. Виробничі та маркетингові рішення: протиріччя та компроміс. Вплив на прийняття виробничих рішень факторів попиту на товари і послуги. Використання моделей при прийнятті рішень. Процес прийняття рішень. Альтернативи рішень: формування, порівняння, вибір.

Реалізація рішень і контроль результатів. Обмеження і вимоги прийняття рішень. Дерево рішень.

Тема 6. Управління плануванням і функціонуванням операційної системи.

Стратегія, тактичне і оперативне планування операцій, агрегативне планування. Функції, завдання і основні вимоги до оперативного управління на транспорті. Зміст та фази оперативного управління. Види систем оперативного управління виробництвом. Планування виробничих процесів і потужностей. Основи формування виробничого плану.

Тема 7. Управління операційною інфраструктурою підприємства.

Склад, вимоги і задачі операційної інфраструктури. Ремонтне господарство. Інструментальне господарство. Енергетичне господарство. Транспортне господарство. Складське господарство.

Тема 8. Управління якістю виробництва та послуг.

Загальний менеджмент якості. Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг. Показники якості та методи їх оцінки. Планування якості. Інструменти контролю якості. Стратегічний менеджмент якості. Система управління якістю на підприємстві. Оцінка продуктивності операційної діяльності. Шляхи підвищення продуктивності праці в організаціях.

Тема 9. Основи управління проектами.

Сутність проектного підходу до управління організацією. Життєвий цикл проекту. Менеджмент проекту. Планування проектів. Поопераційний перелік робіт. Техніка управління проектами.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова:

1. Современный инструментарий логистического управления: Учебник для вузов / Миротин Л.Б., Боков В. В. — М: Издательство «Экзамен», 2005. — 496 с. (Серия «Учебник для вуза»).
2. Чейз, Ричард, Б., Эквилайн, Николас, Дж., Якобе, Роберт, Ф. Производственный и операционный менеджмент, 8-е издание. : Пер. с англ. : М. : Издательский дом "Вильямс", 2004. — 704 с.
3. Касаткин Ф.П., Коновалов СИ., Касаткина Э.Ф. Организация перевозочных услуг и безопасность транспортного процесса: Учеб. пособие для высшей школы. — М.: Академический Проект, 2004. — 352 с.
4. Современный инструментарий логистического управления: Учебник для вузов / Миротин Л.Б., Боков В.В.— М: Издательство. «Экзамен», 2005. — 496 с.
5. Менеджмент на транспорте: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н. Н. Громов, В. А. Персианов, Н. С. Усков и др.; Под общ. ред. Н. Н.Громова, В.А. Персианова. — М.: Издательский центр «Академия», 2003. — 528 с.
6. Автоматизированные системы управления на автомобильном транспорте : [А.Б.Николаев, С.В.Алексахин, И.А.Кузнецов и др.] ; под ред. А. Б.Николаева. — 2-е изд., стер. — М. : Издательский центр «Академия», 2012. — 288 с.
7. Курочкин А.С. Операционный менеджмент. Учеб. Пособие. К.: МАУП, 2000 – 144с.
8. Козловский В.А., Маркина Т.В., Макаров В.М. Производственный и операционный менеджмент. Учебник. – СПб.: ”Специальная литература”, 1998. – 336с.
9. Гелловэй Л. Операционный менеджмент. — СПб.: Питер, 2001. –320с.
10. Минаев Э.С., Агеева Н.Г., Аббота Дага А. Управление производством и опирациями: 17— модульная программа для менеджеров “Управление развитием организации”. Модуль 15. — М.:ИНФРА-М, 2000-266с.

Допоміжна:

1. Макаренко М.В., Михалина О.П. Производственный менеджмент. Учебное пособие для вузов. — М.: ПРИОР, 2008. — 384с.
2. Козловский В.А. и др. Производственный и операционный менеджмент. Практикум. — СПб.: “специальная литература”, 1998.-216.
3. Производственный менеджмент: Учебное пособие / Под ред. С.И. Ильянкова. — М.: ЮНИТИ, 2000.-583с.
4. Фатхутдинов Р.А. Производственный менеджмент: Учебник для вузов. — М.: “Интел-Синтез”, 2000-462с.
5. Ладинов И.Д. Практический менеджмент: Пособие для руководителей, менеджеров и предпринимателей. В 3-х кн. — М.: “ Ника Пресс”, 2014.-156с.

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для контролю успішності навчання студентів застосовуються тести, екзаменаційні білети.

Розробник програми: доцент, канд. техн. наук, доц. Калініченко О.П.